

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
YOUNG SCIENTISTS COUNCIL

ISSN 2308-4855 (Print)
ISSN 2308-4863 (Online)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК:

**Міжвузівський збірник наукових праць молодих
вчених Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка**

HUMANITIES SCIENCE CURRENT ISSUES:

**Interuniversity collection of Drohobych
Ivan Franko State Pedagogical University
Young Scientists Research Papers**

ВИПУСК 31. ТОМ 3
ISSUE 31. VOLUME 3

Видавничий дім
«Гельветика»
2020

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 12 від 28.08.2020 р.)*

Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомя]. – Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – Вип. 31. Том 3. – 320 с.

Видання розраховане на тих, хто цікавиться питаннями розвитку педагогіки вищої школи, а також філології, мистецтвознавства, психології.

Редакційна колегія:

Пантюк М.П. – головний редактор, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Душний А.І.** – співредактор, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), член-кореспондент (Міжнародна академія наук педагогічної освіти); **Дмитрів І.І.** – відповідальний секретар, кандидат філологічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Андрєєв В.М.** – доктор історичних наук, професор, (Київський університет імені Бориса Грінченка); **Бермес І.Л.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка); **Галів М.Д.** – кандидат педагогічних наук, доцент, (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галик В.М.** – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гжесяк Ян** – доктор габілітований, надзвичайний професор кафедри (Державна вища професійна школа); **Гриченко Г.З.** – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дутчак В.Г.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Засць В.М.** – кандидат мистецтвознавства, заступник декана факультету народних інструментів (Національна музична академія України імені Петра Чайковського); **Зимомя І.М.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Ужгородський національний університет); **Іванишин П.В.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Квас О.В.** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Корсак Р.В.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Ужгородський національний університет); **Масненко В.В.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького); **Мафтин Н.В.** – доктор філологічних наук, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Мацьків П.В.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Медведик Ю.Є.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Львівський національний університет імені Івана Франка), професор кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Невмержицька О.В.** – доктор педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Оршанський Л.В.** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Павлак Мірослав** – д. габ. з філології, професор, ректор Державної вищої професійної школи в Коніні (Польща); **Пагута М.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пантюк Т.І.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Петренко О.М.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Печарський А.Я.** – доктор філологічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Синкевич Н.Т.** – кандидат мистецтвознавства (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ситник О.М.** – доктор історичних наук, доцент, завідувач кафедри (Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького); **Сташевська І.О.** – доктор педагогічних наук, професор, проректор з навчальної роботи (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України, академік (Міжнародна академія наук педагогічної освіти); **Сташевський А.Я.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України, академік (Міжнародна академія інформатизації); **Степик Ю.О.** – доктор історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Стреначікова Марія** – доктор наук (doc. CSc., PhD.), (Академія мистецтв у Банській Бистриці); **Тельбак В.П.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Чик Д.Ч.** – доктор філологічних наук, доцент (Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка); **Янишин Б.М.** – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник (Інститут історії України НАН України); **Яремчук В.П.** – доктор історичних наук, професор (Національний університет «Острозька академія»)

Рецензенти:

Астаф'єв О.Г. – д.філол.н., проф. каф. теорії літ., компаратив. і літ. тв. ІФ КНУ ім. Т. Шевченка; **Падалка Г.М.** – д.пед.н., проф. каф. ф-но вик. та худ. культ. ІМ НПУ ім. М. Драгоманова; **Скотна Н.В.** – д.філос.н., проф., зав. каф. практ. психол., ректор ДДПУ ім. І. Франка.

Збірник індексується в міжнародній базі даних Index Copernicus International.

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 6143 від 28.12.2019 р. (додаток 4) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі педагогічних наук (011 – Освітні, педагогічні науки, 012 – Дошкільна освіта, 013 – Початкова освіта, 014 – Середня освіта (за предметними спеціалізаціями), 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), 016 – Спеціальна освіта).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 р. (додаток 1) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі філологічних наук (035 – Філологія) та у галузі культури і мистецтва (022 – Дизайн, 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, 024 – Хореографія, 025 – Музичне мистецтво, 026 – Сценічне мистецтво, 027 – Музеєзнавство, пам'яткознавство, 028 – Менеджмент соціокультурної діяльності).

Свідомство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» Серія КВ № 19906-9706Р від 14.05.2013 р.

Усі електронні версії статей збірника оприлюднюються на офіційному сайті видання
www.aphn-journal.in.ua

Редакційна колегія не обов'язково поділяє позицію, висловлену авторами у статтях, та не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.

Засновник і видавець – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, співзасновники Ільницький В.І., Душний А.І., Зимомя І.М.

Адреса редакції: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, обл. Львівська, 82100. тел.: (03244) 1-04-74, факс: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2020
© Пантюк М.П., Душний А.І., Зимомя І.М., 2020

Recommended for publication
by Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Academic Council
(protocol No 12 from 28.08.2020)

Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers / [editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushnyi, I. Zymomrya]. – Drohobych: Publishing House „Helvetica”, 2020. – Issue 31. Volume 3. – 320 p.

The publication is intended for those who is interested in the High School Pedagogics and psychology, philology, art development.

Editorial board:

M. Pantyuk – Editor-in-Chief, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector for Scientific Work (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical); **A. Dushnyi** – Co-Editor, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University), Corresponding Member (International Academy of Pedagogical Education); **I. Dmytriv** – Corresponding Secretary, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Andrieiev** – Doctor of History, Professor (Kyiv Grinchenko University); **I. Bermes** – Doctor of Arts, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **M. Haliv** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Halyk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, Senior Lecturer at the Department (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **J. Gzhesiak** – Dr. Gab., Associate Professor (Konin Higher Secondary School of Education); **H. Hrytsenko** – Candidate of Historical Sciences (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Dutchak** – Doctor of Arts, Professor, Head of the Department (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **V. Zaiets** – Candidate of Art Studies, Deputy Dean of the Faculty of Folk Instruments (National Music Academy of Ukraine named after Peter Tchaikovsky); **I. Zymomria** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Uzhgorod National University); **P. Ivanyshyn** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **O. Kvas** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department (Higher School of Ivan Franko National University of Lviv); **R. Korsak** – Doctor of Historical Sciences, Professor, Head of the Department (Uzhhorod National University); **V. Masnenko** – Doctor of History, Professor, Head of the Department (Bogdan Khmelnytsky Cherkasy National University); **N. Maftyn** – Doctor of Philology, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **P. Matskiv** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **Y. Medvedik** – Doctor of Arts, Professor, Head of the Department (Ivan Franko National University of Lviv), Professor of the Department (Drohobych State Pedagogical University); **O. Nevmerzhytska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor (General Pedagogy and Preschool Education of Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **L. Orshanskyi** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department (Ivan Franko State Drohobych Pedagogical University); **M. Pawlak** – Dr. habil. in Philology, Professor (Poland); **M. Pahuta** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko State Pedagogical University); **T. Pantiuk** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **O. Petrechko** – Doctor of History, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **A. Pecharskyi** – Doctor of Philological Sciences, Professor (Lviv National University); **N. Synkevych** – Candidate of Arts (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **O. Sytnyk** – Doctor of History, Associate Professor, Head of the Chair (Bogdan Khmelnytskyi State Pedagogical University); **I. Stashevsk** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector (Academic Affairs of Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine, Academician (International Academy of Pedagogical Education); **A. Stashevskiyi** – Doctor of Arts, Professor, Head of the Department (Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine, Academician (International Academy of Informatization); **Y. Stetsyk** – Doctor of Historical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **M. Strenachikova** – Doctor of Science (Doc. CSc., PhD.), (Academy of Arts in Banska Bystrica); **V. Telvak** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **D. Chyk** – Doctor of Philology, Associate Professor, (Taras Shevchenko Kremenets Regional Humanities and Pedagogical Academy); **B. Yanyshyn** – Candidate of Historical Sciences, Senior Research Associate (Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine); **V. Yaremchuk** – Doctor of History, Professor (Ostroh Academy National University)

Reviewers:

O. Astafjev – Doctor of Philology, Professor of Literature Theory, Comparative Literature and Literary Work Department of Philology Institute Kyiv of ational Taras Shevchenko University; **H. Padalka** – Doctor of Education, Professor of piano performance and artistic culture Department of Art Institute National Pedagogical Dragomanov University; **N. Skotna** – Doctor of Phylosophy, Professor, Head of Applied Psychology Department, Rector of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University.

The collection is included in such international databases as Index Copernicus International.

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 28.12.2019 No 6143 (annex 4), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on pedagogical sciences (011 – Educational, pedagogical sciences, 012 – Pre-school education, 013 – Primary education, 014 – Secondary education (subject specialization), 015 – Professional education (in the field of specializations), 016 – Special education).

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 17.03.2020 № 409 (annex 1), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on philological sciences (035 – Philology) and culture and arts (022 – Design, 023 – Fine arts, decorative arts, restoration, 024 – Choreography, 025 – Musical arts, 026 – Performing art, 027 – Museum and monument studies, 028 – Management of socio-cultural activities).

Print media registration certificate «Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers» series KV № 19906-9706P dd. 14.05.2013.

All electronic versions of articles in the collection are available on the official website edition
www.afhn-journal.in.ua

Editorial board do not necessarily reflect the position expressed by the authors of articles,
and is not responsible for the accuracy of these data and references.

Founder and Publisher – Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University,
co-founders V. Ilnytskyi, A. Dushnyi, I. Zymomrya.

Editorial address: Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Ivana Franka str., 24, Drohobych, Lviv region,
82100. tel.: (03244) 1-04-74, fax: (03244) 3-81-11, e-mail: info@afhn-journal.in.ua

© Drohobych State Ivan Franko
Pedagogical University, 2020
© M. Pantyuk, A. Dushnyi, I. Zymomrya, 2020

УДК 378.1(477)-796.819

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863.3/31.214090>**Сергій ГІРЕНКО,***orcid.org/0000-0002-4871-5481**кандидат педагогічних наук, доцент,
заступник декана з навчально-методичної роботи факультету № 2
Харківського національного університету внутрішніх справ
(Харків, Україна) girenko11@ukr.net***Олександр МІЛАЄВ,***orcid.org/0000-0003-3491-7733**старший викладач кафедри фізичного виховання і спорту
Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного
(Мелітополь, Запорізька область, Україна) oleksandr.milaiev@tsatu.edu.ua***Євген ІЩЕНКО,***orcid.org/0000-0001-9949-8598**старший викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту
Військового інституту танкових військ
Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»
(Харків, Україна) ishenko90@i.ua*

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ФІЗИЧНОГО ВПЛИВУ

Статтю присвячено актуальним питанням формування професійних компетентностей у майбутніх офіцерів Національної гвардії України (НГУ) в системі їх спеціальної фізичної підготовки. Головною метою роботи є вдосконалення технічного арсеналу застосування заходів фізичного впливу майбутніх офіцерів Національної гвардії України.

Для досягнення мети та завдань дослідження було створено науково-дослідну групу, до складу якої увійшли провідні учені та практики зазначеного напрямку. Дослідження організовано впродовж 2-х етапів. На першому етапі дослідження проведено аналіз стану і науково-теоретичних передумов формування навичок застосування заходів фізичного впливу у представників силових структур та спеціальних служб України. Крім цього, членами науково-дослідної групи (фахівцями службово-прикладного рукопашного бою) здійснено аналіз стану ефективності технічного арсеналу заходів фізичного впливу майбутніх офіцерів НГУ у відповідності до діючих нормативно-правових документів з організації рукопашної підготовки військовослужбовців НГУ. Другий етап дослідження був присвячений розробленню та визначенню ефективності «Бойової системи рукопашного бою військовослужбовців НГУ» («Бойової системи») на прикладі курсантів Національної академії Національної гвардії України (НАНГУ).

З метою підтвердження ефективності розробленої членами науково-дослідної групи «Бойової системи» проведено педагогічний експеримент. Досліджуваних курсантів було розподілено на контрольну групу (Кг, $n=25$ чол.) та експериментальну групу (Ег, $n=24$ чол.). До початку педагогічного експерименту досліджувані курсанти Кг та Ег за рівнем технічної підготовленості по застосуванню заходів фізичного впливу (рукопашного бою) в різних умовах службово-бойової діяльності достовірно не відрізнялися ($P>0.05$).

Упродовж педагогічного експерименту досліджувані Кг використовували традиційну методіку формування навичок застосування заходів фізичного впливу, передбачену програмами навчання та керівними документами з організації фізичної підготовки (рукопашної підготовки). У свою чергу досліджувані курсанти Ег додатково використовували розроблену нами «Бойову систему». Порівнюючи показники до та після використання запропонованої нами «Бойової системи» серед досліджуваних курсантів Кг та Ег, встановлено, що результати, отримані після педагогічного експерименту в досліджуваних групах, суттєво підвищилися в порівнянні з вихідними даними, і ці відмінності в основному достовірні (Ег, $P<0,05$).

Ключові слова: військовослужбовці, майбутні офіцери, заходи фізичного впливу, професійні компетентності, бойова система, спеціальна фізична підготовка, професійна підготовка.

Serhii HIRENKO,

orcid.org/0000-0002-4871-5481

*Ph.D of Pedagogical Sciences, Associate Professor;
Deputy Dean for Educational and Methodological Work of the Faculty № 2
Kharkiv National University of Internal Affairs
(Kharkiv, Ukraine) girenko11@ukr.net*

Oleksandr MILAYEV,

orcid.org/0000-0003-3491-7733

*Senior Lecturer at the Department of Physical Education and Sports
Dmytro Motorny Tavriya State Agrotechnological University
(Melitopol, Zaporizhzhya region, Ukraine) oleksandr.milaiev@tsatu.edu.ua*

Yevhen ISHCENKO,

orcid.org/0000-0001-9949-8598

*Senior Lecturer at the Department of Physical Education, Special Physical Training and Sports
Military Institute
of Tank Troops of the National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute"
(Kharkiv, Ukraine) ishenko90@i.ua*

FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCES FUTURE OFFICERS TO APPLY PHYSICAL INFLUENCE MEASURES

The article is devoted to topical questions of formation of Professional competence of future Officers of the National Guard of Ukraine (NGU) in the system of their Special Physical training. The main goal of this work is the improvement of the technical Arsenal of application of measures of physical influence Future officers of the National Guard of Ukraine.

To achieve the goal and objectives of the study were established by the research group, composed of leading scientists and practitioners in the specified direction. The study is organized in two stages. In the first, stage of research the analysis of research and theoretical prerequisites for the formation of skills of application of measures of physical influence from the representatives of power structures and special services of Ukraine. In addition, members of the research group (the specialists office and applied hand-to-hand combat) carried out analysis of the effectiveness of the technical Arsenal of measures of physical influence future officers of NGU in accordance with applicable regulatory documents on the organization of close combat training, military NGU. The second phase of the study was dedicated to the development and determination of the effectiveness of the "Combat system of unarmed combat serviceman NGU" ("Battle system") on the example of cadets of the National Academy of National guard of Ukraine (NANGU).

To confirm efficiency of the developed members of the research group «Combat system», conducted pedagogical experiment. The test cadets were divided into control group (Cn, n=25 persons), and the experimental group (Eg, n=24 persons). Prior to the beginning of the pedagogical experiment the cadets investigated the Cg and the Eg according to the level of technical readiness for the application of Physical force (of unarmed combat) in various conditions of military service did not differ significantly ($P>0.05$). During the pedagogical experiment, the studied Kg used the traditional technique of formation of skills of application of physical effects provided by the training programs and guidance documents on the organization of physical training (close combat training). In turn, the students studied the Eg is additionally used us "Combat system". Comparing the performance before and after using our proposed "Combat system" of cadets of the Cg and the Eg found that the results obtained after the pedagogical experiment in the test groups significantly increased in comparison with the original data and the differences are mostly significant (Eg, $P<0.05$).

Key words: *Servicemen, future Officers, Physical force, Professional competence, Combat system, Special Physical training, training.*

Постановка проблеми. Результати аналітичних звітів підсумків виконання завдань за призначенням правоохоронцями МВС України, а зокрема військовослужбовцями Національної гвардії України (далі – НГУ), свідчать про те, що збільшилася кількість нещасних випадків, травм та загибелі особового складу. Значна кількість зазначених негативізмів відбувається безпосередньо під час застосування заходів фізичного впливу проти порушників громадського порядку,

злочинців (ворога) в різних умовах службово-бойової діяльності, що потребує внесення відповідних змін у програми професійної підготовки правоохоронців зазначеної категорії та майбутніх офіцерів.

Використання новітніх педагогічних технологій під час опанування техніки й тактики застосування заходів фізичного впливу (прийомів рукопашного бою) майбутніх офіцерів НГУ та представників інших силових структур

і спеціальних служб України забезпечує набуття ними необхідного рівня готовності до виконання завдань за призначенням та є актуальним напрямом наукових досліджень.

Дослідження виконано у відповідності до: плану науково-дослідної роботи Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка за темою «Професійно-особистісне становлення майбутнього фахівця у вищій школі в контексті інтеграції України до європейського освітнього простору» (номер державної реєстрації 0117U004242) та зведеного плану НДР і ДКР (РК) Українського інституту науково-технічної і економічної інформації (шифр «Модель-РБ», номер державної реєстрації 0108U007536, 2019–2020 рр.).

Аналіз досліджень. У результаті аналізу науково-методичної та спеціальної літератури нами встановлено, що питанням формування навичок застосування заходів фізичного впливу (рукопашної підготовки) присвячені наукові праці С. М. Ашкінази, Д. С. Грищенка, С. С. Забродського, А. М. Кочергіна, С. В. Лещені, Б. А. Максимчука, О. В. Пристинського, О. В. Хацаюка, О. А. Яреценка та інших учених і практиків.

Подальший аналіз науково-методичної та спеціальної літератури у вибраному напрямі дослідження дозволив нам виявити наукові праці вчених: (Хацаюк, 2010: 1), (Номеровський, Попадьїн, Бондарев, Бурень, 2010: 2), (Маракушин, Попов, Куцевол, 2011: 3), (Моргунов, Ярещенко, Белощенко, 2018: 4), (Оленченко, Корольов, Кравченко, 2019: 5), в яких розкриваються актуальні питання науково-теоретичних передумов формування навичок застосування заходів фізичного впливу у представників силових структур та спеціальних служб України.

Надалі нашу увагу привернули такі роботи: (Скирта, 2014: 6), (Сороканюк, 2019: 7), (Хуртенко, Дмитренко, Бойченко, 2020: 8), (Жаворонков, Табаков, 2019: 9) а також інших учених: С. В. Елісеєва, А. В. Конакова, Е. М. Чумакова, І. В. Шашуріна, в яких розкриваються актуальні питання багаторічної підготовки атлетів-єдиноборців високої кваліфікації. Зазначені напрацювання є ефективними та доцільними для впровадження в технічний арсенал заходів фізичного впливу майбутніх офіцерів різних силових структур та спеціальних служб України.

Крім цього, у відповідності до аналізу програм і керівних документів, які регламентують зміст та порядок застосування заходів фізичного впливу військовослужбовцями НГУ (Лещеня, Орленко, Мелешко, Забродський, 2014: 10) та іншими

силовими структурами і спеціальними службами України, нами встановлено, що існуюча система натеper є недостатньо функціональною та ефективною, що потребує трансформації у відповідності до вимог сьогодення.

Незважаючи на значну кількість робіт зазначеного напрямку, наукових розвідок з питань удосконалення технічного арсеналу застосування заходів фізичного впливу майбутніх офіцерів НГУ нами не виявлено, що підкреслює актуальність вибраного напрямку дослідження.

Мета статті – удосконалення технічного арсеналу застосування заходів фізичного впливу майбутніх офіцерів Національної гвардії України.

Для досягнення мети дослідження планувалося вирішити такі завдання:

- провести аналіз стану та науково-теоретичних передумов формування навичок застосування заходів фізичного впливу (рукопашного бою) у представників силових структур та спеціальних служб України;

- здійснити аналіз стану ефективності технічного арсеналу засобів фізичного впливу майбутніх офіцерів Національної гвардії України;

- розробити та визначити ефективність «Бойової системи рукопашного бою військовослужбовців НГУ» на прикладі курсантів командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України (НАНГУ).

Виклад основного матеріалу. Для досягнення мети та завдань дослідження було створено науково-дослідну групу, до складу якої увійшли провідні вчені та практики зазначеного напрямку. Дослідження організовано упродовж 2 етапів (вересень 2019 – червень 2020 р.).

На першому етапі дослідження (вересень–листопад 2019 р.) проведено аналіз стану та науково-теоретичних передумов формування навичок застосування заходів фізичного впливу у представників силових структур та спеціальних служб України. Крім цього, членами науково-дослідної групи (фахівцями службово-прикладного рукопашного бою) здійснено аналіз стану ефективності технічного арсеналу заходів фізичного впливу майбутніх офіцерів НГУ у відповідності до діючих нормативно-правових документів з організації рукопашної підготовки військовослужбовців НГУ (табл. 1).

У відповідності до результатів аналізу (табл. 1) встановлено, що існують недоліки в техніко-тактичному арсеналі, що негативно відображається на загальному рівні професійної підготовленості (професійних компетентностей) правоохоронців досліджуваної категорії. Зазначене вище підкрес-

лює необхідність трансформації існуючої системи рукопашної підготовки (заходів фізичного впливу). Крім того, нами визначено ефективний технічний і тактичний арсенал службово-прикладного рукопашного бою, який відсутній у програмі рукопашної підготовки майбутніх офіцерів НГУ, а саме: прийоми самозахисту в положенні лежачи (партері); прийоми визволення від захватів у положенні лежачи (партері); контрприйоми в положенні лежачи (партері); прийоми та способи обеззброєння та контратак у положенні лежачи; тактичні комбінації (зв'язки) у стійці та партері; контрприйоми у стійці. Зазначені техніко-тактичні складники застосування заходів фізичного впливу військовослужбовців НГУ передбачені

нами під час розроблення «Бойової систему рукопашного бою військовослужбовців НГУ».

Другий етап дослідження (грудень 2019 – червень 2020 р.) був присвячений розробленню та визначенню ефективності «Бойової системи рукопашного бою військовослужбовців НГУ» (далі – «Бойової системи») на прикладі курсантів НАНГУ. Варто також зауважити, що основними технічними елементами розробленої нами «Бойової системи» є такі бойові модулі, як «Коло», «Човник», «Вал», «Маятник», «Хвиля».

Крім цього, сильною стороною зазначеної системи вважається впровадження в практику спеціальної фізичної підготовки військовослужбовців НГУ (курсантів НАНГУ) технічних елементів

Таблиця 1

Аналіз техніко-тактичного арсеналу застосування заходів фізичного впливу (прийомів та дій) військовослужбовцями НГУ

№ з/п	Техніко-тактичний арсенал застосування заходів фізичного впливу (службово-прикладного рукопашного бою)	Наявність ефективного впливу (+), відсутність ефективного впливу (-), на супротивника
1.	Приготування до бою (зі зброєю, без зброї)	+
2.	Тактичні пересування у стійці	+
3.	Тактичні пересування в положенні лежачи	-
4.	Прийоми самострахування (групування, акробатика, падіння)	+
5.	Прийоми нападу та бою з автоматом (малою піхотною лопаткою, гумовим кийком)	+
6.	Удари ножем	+
7.	Удари рукою	+
8.	Больові прийоми в стійці	+
9.	Задушливі захвати у стійці	+
10.	Задушливі захвати в положенні лежачи	+
11.	Кидки	+
12.	Больові прийоми в положенні лежачи	+
13.	Прийоми самозахисту в стійці	+
14.	Прийоми самозахисту в положенні лежачи	-
15.	Визволення від захватів у стійці	+
16.	Визволення від захватів у партері	-
17.	Обеззброєння супротивника в стійці	+
18.	Обеззброєння супротивника в положенні лежачи	-
19.	Зв'язування, одягання наручників, обшук	+
20.	Конвоювання одним військовослужбовцем	+
21.	Конвоювання двома та більше військовослужбовцями	-
22.	Метання ножа	+
23.	Метання піхотної лопатки	+
24.	Формальні комплекси рукопашного бою на 16 рахунків та більше	+
25.	Диференціація комплексів рукопашного бою за етапами навчання	+
26.	Тактика застосування технічного арсеналу в стійці	-
27.	Тактико-технічні складники ведення рукопашної сутички в партері	-
28.	Використання контрприйомів у стійці	-
29.	Використання контрприйомів у положенні лежачи	-
30.	Заходи безпеки	+

ведення бою «холодною зброєю», а також техніки застосування прийомів та способів метання «холодної зброї» в різних умовах рукопашної сутички із супротивником. Слід підкреслити, що розроблена нами «Бойова система» також передбачає формування в майбутніх офіцерів (військовослужбовців) НГУ професійних компетентностей, які забезпечують ефективне відновлення, самоконтроль за самопочуттям та фізичну реабілітацію в різних умовах службово-бойової діяльності.

З метою підтвердження ефективності розробленої членами науково-дослідної групи «Бойової системи» для майбутніх офіцерів (курсантів НАНГУ, командно-штабного факультету, (n=49 чол.) було проведено педагогічний експеримент (грудень 2019 – червень 2020 р.). Досліджуваних курсантів було розподілено на контрольну групу (Кг, n = 25 чол.), та експериментальну групу (Ег, n = 24 чол.). До початку педагогічного експерименту досліджувані курсанти Кг та Ег за рівнем технічної підготовленості по застосуванню заходів фізичного впливу (рукопашного бою) в різних умовах службово-бойової діяльності достовірно не відрізнялися ($P > 0.05$).

Упродовж педагогічного експерименту досліджувані Кг використовували традиційну методику формування навичок застосування заходів фізичного впливу, передбачену програмами навчання та керівними документами з організації фізичної підготовки (рукопашної підготовки) в НГУ (Лещеня, Орленко, Мелешко, Забродський, 2014: 10).

У свою чергу досліджувані курсанти Ег додатково використовували розроблену нами «Бойову систему», яка використовувалася під час практичних занять зі спеціальної фізичної підготовки (змістовий модуль «Заходи фізичного впливу») згідно з розкладом занять, а також під час спортивно-масової роботи (2 рази на тиждень) упродовж зазначеного періоду.

Ефективність сформованості навичок (професійних компетентностей) застосування заходів фізичного впливу у курсантів Кг та Ег здійснювалося шляхом експертної оцінки за 4-х бальною шкалою оцінювання, де «5» – максимальний бал, а «2» – мінімальний (рис. 1), що передбачено керівними документами з організації фізичної підготовки у НГУ.

Зазначені параметри сформованості навичок застосування заходів фізичного впливу (рукопашного бою) відображають процес професійного становлення здобувача вищої освіти (курсанта вищого військового навчального закладу), його всебічного та гармонійного розвитку як майбутнього офіцера – професійно підготовленого командира.

Порівнюючи показники до та після використання запропонованої нами «Бойової системи» серед досліджуваних курсантів Кг та Ег, встановлено, що результати, що отримані після педагогічного експерименту в досліджуваних групах, суттєво підвищилися в порівнянні з вихідними даними, і ці відмінності в основному достовірні (Ег, $P < 0,05$).

Висновки. У результаті аналізу стану та науково-теоретичних передумов формування навичок застосування заходів фізичного впливу

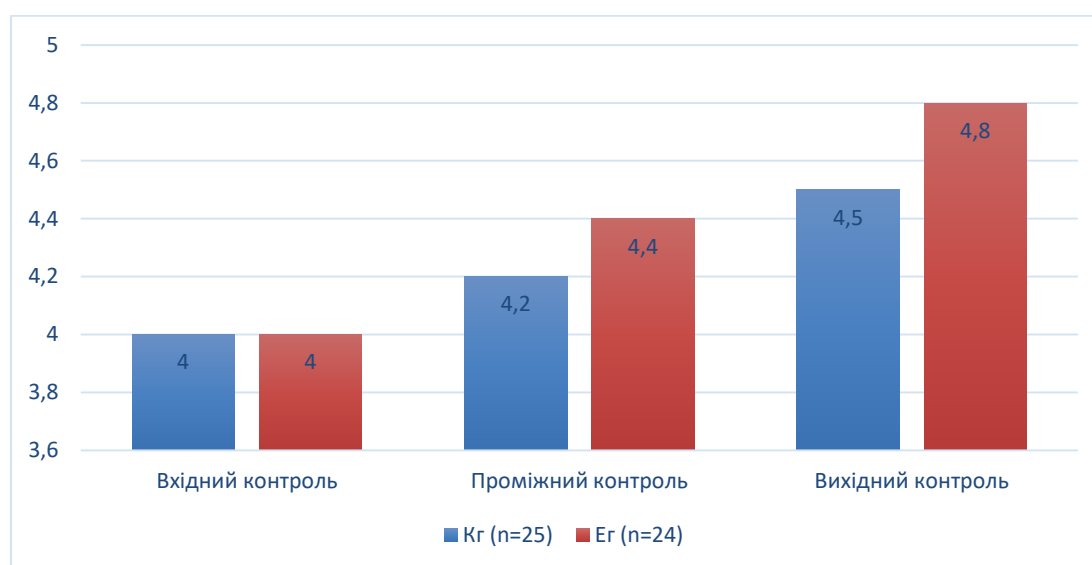

Рис. 1. Результати експертного оцінювання рівня сформованості навичок (професійних компетентностей) застосування заходів фізичного впливу у курсантів Кг та Ег упродовж педагогічного експерименту

у правоохоронців МВС України (представників силових структур та спеціальних служб України), моніторингу ефективності технічного арсеналу засобів фізичного впливу (рукопашного бою) майбутніх офіцерів досліджуваної категорії встановлено, що наявна система застосування заходів фізичного впливу не відповідає вимогам сьогодення. У зв'язку з цим членами науково-дослідної групи було розроблено «Бойову систему рукопашного бою військовослужбовців НГУ», яка відпрацьована у відповідності до наявного бойового досвіду та актуальних наукових розробок у зазначеному напрямі дослідження.

Таким чином, у результаті дослідження вдосконалено технічний арсенал застосування заходів фізичного впливу майбутніх офіцерів НАНГУ.

Крім цього, сформовані професійні компетентності у майбутніх офіцерів, які забезпечують ефективне виконання ними завдань за призначенням у різних умовах службово-бойової діяльності.

Отже, мета роботи досягнута, а поставлені перед нами завдання – виконані. Результати дослідження впроваджені в освітній процес майбутніх офіцерів НАНГУ та Військового інституту танкових військ національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут».

Перспективи подальших досліджень у даному напрямі передбачають удосконалення практичних навичок тактичної підготовленості майбутніх офіцерів НГУ щодо застосування заходів фізичного впливу в різних умовах службово-бойової діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Хацаюк О. В. Методика застосування больових прийомів в партері військовослужбовцями внутрішніх військ МВС України. *НАНГУ* : навч. посібн. Харків, 2010. 180 с.
2. Рукопашна підготовка як підсистема спеціальної фізичної підготовки військовослужбовців Військово-Морських Сил Збройних Сил України / С. В. Номеровський та ін. *Слобожанський науково-спортивний вісник* : зб. наук. пр. Харків, 2018. Вип. 4. С. 169–172.
3. Маракушин А. І., Попов Ф. І., Куцевол Р. В. Аналіз досвіду підготовки військовослужбовців до рукопашного бою в зарубіжних арміях. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту* : зб. наук. пр. Харків, 2011. Вип. 5. С. 55–58.
4. Розробка техніки рукопашного бою правоохоронців МВС України в системі спеціальної фізичної підготовки / О. А. Моргунов та ін. *Честь і закон*. зб. наук. пр., Харків, 2018. Вип. 4 (67). С. 67–74.
5. Формування військово-прикладних навичок рукопашного бою у майбутніх офіцерів Національної гвардії України / О. В. Хацаюк та ін. *Інноваційна педагогіка* : зб. наук. пр. Одеса, 2019. Вип. 17. Т. 2. С. 215–226.
6. Хацаюк О. В., Скірта О. С. Аналіз ударної техніки кікбоксерів (WPKA) в розділі «Орієнтал» із використанням новітніх технологій. *Актуальні проблеми традиційних та східних бойових мистецтв* : зб. наук. пр. Харків, 2014. Вип. 9. С. 50–54.
7. Сороканюк О. В. Анализ технических действий и структурных элементов в системе техники смешанных единоборств. *Ученые записки университета П.Ф. Лесгафта* : зб. науч. тр. Санкт-Петербург, 2019. Вып. 10. С. 275–277.
8. Дослідження технічного арсеналу бійців ММА високої кваліфікації / О. В. Хацаюк та ін. *Єдиноборства* : зб. наук. пр. Харків, 2020. Вип. 3 (17). С. 92–105.
9. Жаворонков А. Н., Табаков С. Е. Профиль технико-тактической подготовленности чемпионов мира по самбо. *Ученые записки университета имени П.Ф. Лесгафта* : зб. наук. пр. Санкт-Петербург, 2020. Вып. 3 (181). С. 139–142.
10. Інструкція з організації фізичної підготовки в Національній гвардії України / С. В. Лещеня та ін. Київ : ГУНГУ, 2014. 140 с.

REFERENCES

1. Khatsaiuk O. V. Metodyka zastosuvannya bolovykh pryimiv v parteri viiskovo-sluzhbovtsiamy vnutrishnykh viisk MVS Ukrainy [Methods of applying painful holds in the ground position of military servants of interior troops of the MIA of Ukraine]. *NANHU* : navch. posibn. Kharkiv, 2010. 180 p. [in Ukrainian].
2. Nomerovskyi S. V., Popadin V. V., Bondarev D. V., Buren N. V. Rukopashna pidhotovka yak pidsystema spetsialnoi fizychnoi pidhotovky viiskovosluzhbovtziv Viiskovo-Morskykh Syl Zbroinykh Syl Ukrainy [Melee training as a subsystem of special physical preparation of servicemen of the Naval Forces of Armed forces of Ukraine]. *Slobozhanskyi naukovosporyvnyi visnyk*. Zb. nauk. pr., Kharkiv, 2018. Vyp. 4. P. 169-172. [in Ukrainian].
3. Marakushyn A. I., Popov F. I., Kutsevol R. V. Analiz dosvidu pidhotovky viiskovosluzhbovtziv do rukopashnoho boiu v zarubizhnykh armiakh [The analysis of the experience of military training to fighting in foreign armies]. *Pedahohika, psykholohiia ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu*. Zb. nauk. pr., Kharkiv, 2011. Vyp. 5. P. 55-58. [in Ukrainian].
4. Morhunov O. A., Yareshchenko O. A., Khatsaiuk O. V., Beloshenko Yu. K. Rozrobka tekhniky rukopashnoho boiu pravokhorontsiv MVS Ukrainy v systemi spetsialnoi fizychnoi pidhotovky [Development of techniques of unarmed combat for law enforcement officers of MIA of Ukraine in the system of special physical training]. *Chest i zakon*. Zb. nauk. pr., Kharkiv, 2018. Vyp. 4 (67). P. 67-74. [in Ukrainian].
5. Khatsaiuk O. V., Olenchenko V. V., Korolov A. I., Kravchenko O. V. Formuvannia viiskovo-prykladnykh navychok rukopashnoho boiu u maibutnykh ofitseriv Natsionalnoi hvardii Ukrainy [The formation of military-applied skills of

unarmed combat future officers of the National guard of Ukraine]. *Innovatsiina pedahohika*. Zb. nauk. pr., Odesa, 2019. Vyp. 17 (T.2). P. 215-226. [in Ukrainian].

6. Khatsaiuk O. V., Skyrta O. S. Analiz udarnoi tekhniki kikkokseriv (WPKA) v rozdili «Oriiental» iz vykorystanniam novitnikh tekhnolohii [Analysis of striking techniques of kickboxing (WPKA) in the «Oriental» using the latest technologies]. *Aktualni problemy tradytsiinykh ta skhidnykh boiovykh mystetstv*. Zb. nauk. pr., Kharkiv, 2014. Vyp. 9. P. 50-54. [in Ukrainian].

7. Sorokaniuk O. V. Analiz tekhnicheskyykh deistvyi y strukturnukh elementov v systeme tekhniky smeshannukh edynoborstv [Analysis of technical actions and structural elements in the system equipment of the mixed single combats]. *Uchenue zapysky unyversyteta P.F. Leshafta*. Sb. nauch. tr., Sankt-Peterburh, 2019. Vup. 10. P. 275–277. [in Russian].

8. Khatsaiuk O. V., Ananchenko K. V., Khurtenko O. V., Dmytrenko S. M., Boichenko N. V. Doslidzhennia tekhnichnoho arsenalu biitsiv MMA vysokoi kvalifikatsii [A study of the technical Arsenal of MMA fighters of high qualification]. *Yedynoborstva*. Zb. nauk. pr., Kharkiv, 2020. Vyp. 3 (17). P. 92-105. [in Ukrainian].

9. Zhavoronkov A. N., Tabakov S. E. Profyl tekhniko-taktycheskoi podhotovlennosti chempyonov myra po sambo [A profile of technical and tactical training world Champions in Sambo]. *Uchenue zapysky unyversyteta ymeny P.F. Leshafta*. Zb. nauk. pr., Sankt-Peterburh, 2020. Vup. 3 (181). P. 139-142. [in Russian].

10. Leshchenia S. V., Orlenko I. P., Meleshko A.O., Zabrodskiy S.S. Instruksiiia z orhanizatsii fizychnoi pidhotovky v Natsionalnii hvardii Ukrainy The instruction on the organization of physical training in the National guard of Ukraine]. *HUNHU : instruksiiia*. Kyiv, 2014. 140 p. [in Ukrainian].

ЗМІСТ

МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Людмила ЮРСА, Оксана НЕГЕР. Еколінгвістичний стан сучасного фірмонімікону Черкас.....	4
Максим ЯКОВЛЄВ. Мова, переклад і механіка культурних трансферів: приклади політології та міжнародних відносин.....	9
Наталія ЯРЕМЧУК, Надія ПАВЛЮК. Екзистенційні виміри часопросторових параметрів у романі А. Камю «Чума».....	16

ПЕДАГОГІКА

Андрій АНДРЕЄВ, Наталія ТИХОНСЬКА. Розвиток у майбутніх учителів фізики вміння розробляти творчі завдання для організації інноваційної діяльності учнів у процесі їх навчання.....	24
Ірина БАРДУС. Формування навичок командної роботи в майбутніх ІТ-фахівців на прикладі дисципліни «Методології розробки програмного забезпечення».....	31
Olena BILOBROVA, Katherina GEORGIEVSKAYA. The necessity of developing professional communicative competence in teaching a foreign language through authentic legal videos.....	35
Маріанна БІЛОЗЕРОВА. Міжпредметна компетентність у формуванні поліпрофесійної мобільності майбутніх соціальних працівників.....	41
Марія БОДАРЄВА. Латентний компонент порушення як методична проблема логопедії.....	47
Тамара БОНДАР, Олена ВАРАВА. Інклюзивна освіта у США: філософське підґрунтя.....	54
Наталія БОРОЗЕНЕЦЬ, Інна ШИШЕНКО. Використання специфічних принципів навчання під час вивчення математичних дисциплін студентами аграрних ЗВО.....	63
Юрій БРИНДІКОВ. Куратор академічної групи як суб'єкт формування особистості студента.....	69
Тетяна ВАКАЛЮК, Оксана ЧЕРНИШ. Аналіз електронних тлумачних словників з інформаційних технологій.....	74
Лариса ВОРОНА. Правові аспекти національно-патріотичного виховання в закладах позашкільної освіти.....	84
Василь ГЕОРГІЄВ. Формування морально-вольових якостей майбутніх офіцерів у процесі повітрянодесантної підготовки.....	92
Сергій ГРЕНКО, Олександр МІЛАСЬВ, Євген ІЩЕНКО. Формування професійних компетентностей у майбутніх офіцерів до застосування заходів фізичного впливу.....	98
Наталія ГОГОЛЬ. Культурологічний підхід до навчання літератури у науково-методичних працях зарубіжних учених періоду освітньої реформи 1984–1990 років.....	105
Оксана ГОРДА, Ольга РУСНАК. Навчальна екскурсія як ефективна форма заняття під час літніх шкіл із вивчення мови.....	110
Наталія ГРЕЧАНИК. Закономірності формування культурологічної компетентності майбутніх учителів початкової школи у професійній підготовці.....	115
Марія ГУЛЯЄВА. Німецька модель професійної освіти й освіти дорослих в рамках міжнародного співробітництва.....	121
Наталія ДЕМЧЕНКО, Олена ФІЛОНЕНКО. Теоретичні аспекти дослідження проблеми формування культури ділового спілкування.....	127
Анастасія ДЕНИСОВА. Організаційно-педагогічні умови моніторингу якості підвищення кваліфікації фахівців у галузі професійної (професійно-технічної) освіти.....	132
Діана ДОБРОВОЛЬСЬКА, Людмила ДОБРОВОЛЬСЬКА. Технологія навчання іноземної мови при контактних та дистанційних формах роботи.....	139
Наталія ДОБРОВОЛЬСЬКА. Експериментальна перевірка ефективності розробленої методики взаємопов'язаного формування англомовної компетентності в читанні та говорінні майбутніх фахівців з інформаційних технологій.....	144

Любов ДОЛЬНИКОВА. Засоби підвищення мотивації вивчення педагогічних дисциплін магістрами спеціальності «Журналістика».....	150
Ігор ДОНЕЦЬ, Андрій ЛЕОНЕНКО, Андрій КРАСІЛОВ. Теоретичні складники формування професійних компетентностей майбутніх офіцерів засобами спеціальної фізичної підготовки з урахуванням типу темпераменту.....	157
Людмила ЄФІМЕНКО. Структурні компоненти та рівні вихованості комунікативної толерантності майбутніх педагогів дошкільного профілю.....	165
Богдан ЗАДВОРНИЙ. Динаміка показників сили й еластичності м'язів у процесі занять стретчингом.....	171
Катерина ЗАЙЦЕВА. Комунікативно-когнітивна компетентність майбутніх учителів іноземних мов за умов конфліктного дискурсу.....	177
Сніжана ЗЕЛІНСЬКА. ІОС університету: структурно-функціональна модель процесу навчання хімії.....	183
Світлана ЗИМІНА. Розвиток інноваційного потенціалу університетів Королівства Нідерландів: case study Університету Амстердаму.....	190
Вікторія ЗІНЧЕНКО. Академічна доброчесність як основа сучасного процесу.....	198
Oksana IVANTSOVA. Innovation diffusion in higher education.....	206
Анатолій ІВАНЧУК. Можливості використання наративів у навчальній дисципліні «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» під час підготовки майбутніх учителів.....	212
Олена ІСАКОВА, Ольга БАЄВА. Проблеми розвитку вищої освіти в Україні: соціально-філософський аспект.....	218
Анна КИРПА. Особливості післядипломної педагогічної освіти вчителів англійської мови в рамках реалізації концепції «Нова українська школа».....	224
Тетяна КОЛЕЧИНЦЕВА. Фізичні задачі практичного спрямування як засіб підвищення ефективності навчання здобувачів вищої освіти морської галузі.....	231
Анатолій КОНОХ, Андрій КОНОХ. Організаційно-педагогічні умови формування фахової компетентності майбутніх фахівців фізичної культури у сфері екологічного туризму.....	238
Tetiana KOROL. Developing test tasks to assess the components of prospective philologists' translation competence.....	243
Тамара КОРОСТІЯНЕЦЬ, Катерина НЕДЯЛКОВА. Підвищення мотивації вивчення математики здобувачами середньої освіти.....	249
Михайло КОРОТКИХ, Данило САМОЙЛЕНКО, Микола ФЛЬОРКО. Перспективи використання інтерактивних педагогічних технологій у системі професійної освіти майбутніх офіцерів.....	258
Тетяна КРАВЦОВА. Зміст та структура тьюторської компетентності майбутнього педагога.....	264
Оксана КРАВЧЕНКО. Педагогічні умови формування медіаграмотності майбутніх вчителів у сучасних закладах вищої освіти: обґрунтування проблеми.....	270
Андрій КРИЖАНОВСЬКИЙ. Використання соціальних мереж у навчальному процесі вищого навчального закладу.....	276
Alla KULICHENKO. Terminological toolkit for studying the concepts of “innovation” and “innovative activity”.....	282
Анжеліка КУРЧАТОВА. Взаємодія як необхідна умова формування в молодших школярів поведінкового компонента.....	288
Галина ЛЕМКО. Народознавство як засіб виховання особистості.....	294
Світлана ЛИТВИНОВА. Організація навчальних цифрових вебквестів із використанням хмарних сервісів і технології доповненої реальності.....	299
Богдан ЛУЦЕНКО. Педагогічні умови формування лідерських якостей у майбутніх офіцерів-командирів Національної гвардії України.....	305
Дарина ЛЮТА. Структура, критерії та рівні готовності майбутніх фахівців із туризмознавства до професійної діяльності у сфері соціального туризму.....	310

CONTENTS
LINGUISTICS. LITERATURE STUDIES

Lyudmyla YURSA, Oksana NEHER. Ecolinguistic condition of Cherkasy modern firmomicon.....	4
Maksym YAKOVLYEV. Language, translation and machanics of cultural transfers: examples from political sciences and international relations.....	9
Natalia IAREMCHUK, Nadiya PAVLIUK. Existential characteristics of spatiotemporal parameters in A. Camus’s novel “The Plague”.....	16

PEDAGOGY

Andrey ANDREEV, Natalia TIKHONSKAYA. Development of the future physics teachers’ ability to design creative tasks for organizing innovative activities of students in the process of learning.....	24
Irina BARDUS. Formation of teamwork skills among future IT-professionals on the example of the discipline “Software Development Methodology”.....	31
Olena BILOBROVA, Katherina GEORGIEVSKAYA. The necessity of developing professional communicative competence in teaching a foreign language through authentic legal videos.....	35
Marianna BILOZEROVA. Interdisciplinary competence in the formation of polyprofessional mobility of future social workers.....	41
Mariia BODARIEVA. Latent component of disorder is a methodical problem of speech patholigy.....	47
Tamara BONDAR, Olena VARAVA. U.S. inclusive education philosophical foundations.....	54
Nataliia BOROZENETS, Inna SHISHENKO. Use of specific learning principles in the study of mathematical disciplines students of agrarian universities.....	63
Yuriy BRYNDIKOV. Curator of an academic group as a subject of formation of a student's personality.....	69
Tetiana VAKALIUK, Oksana CHERNYSH. The analysis of electronic dictionaries on information technologies.....	74
Larisa VORONA. Legal aspects of national-patriotic education in extracurricular education institutions.....	84
Vasyl HEORHIEV. Formation of moral and volitional qualities of future officers in the process of airborne training.....	92
Serhii HIRENKO, Oleksandr MILAYEV, Yevhen ISHCENKO. Formation of professional competences future officers to apply physical influence measures.....	98
Nataliya HOHOL. Culturological approach to the literature teaching in the scientific and methodological works of foreign researchers of the educational reform period of 1984–1990.....	105
Oksana HORDA, Olha RUSNAK. Educational tour as an effective form of classes during summer language schools.....	110
Nataliia HRECHANYK. Regularities of formation the culturological competence of future primary school teachers in training.....	115
Mariia HULIAIEVA. German model for vocational education and adult education in international cooperation.....	121
Nataly DEMCHENKO, Olena FILONENKO. Theoretical aspects of researching the problem of business communication culture formation.....	127
Anastasiia DENYSOVA. Organizational and pedagogical conditions of quality monitoring of professional development of specialists of vocational education.....	132
Diana DOBROVOLSKA, Liudmyla DOBROVOLSKA. The technology of teaching a foreign language via contact and distant forms of work.....	139
Nataliia DOBROVOLSKA. Experimental verification of the effectiveness of the developed method of interconnected formation of English-speaking competence in reading and speaking of future specialists in electronic engineering.....	144
Lubov DOLNIKOVA. Ways of improving motivation for studying pedagogical courses in masters’ students specialising in Journalism.....	150

Ihor DONETS, Andrii LEONENKO, Andrii KRASILOV. Theoretical components of formation of professional competences of future officers by means of special physical training.....	157
Liudmyla YEFYMENKO. Structural components and levels of formed communicative tolerance of future preschool teachers.....	165
Bohdan ZADVORNYI. The dynamics of muscle elasticity and muscular strength indicators in the process of stretching.....	171
Kateryna ZAITSEVA. Communicative-cognitive competence of future teachers of foreign languages in the conditions of conflict discourse.....	177
Snezhana ZELINSKAYA. IOS university: a structural-functional model of the chemistry learning process.....	183
Svitlana ZYMINA. Development of the innovation capacity in Dutch universities: case study of the University of Amsterdam.....	190
Viktoriia ZINCHENKO. Academic integrity as the basis of the modern educational process.....	198
Oksana IVANTSOVA. Innovation diffusion in higher education.....	206
Anatoliy IVANCHUK. Possibilities of using narratives in the course “Life safety and basic of labor protection” in the training of future teachers.....	212
Olena ISAKOVA, Olga BAIEVA. Problems of development of higher education in Ukraine: social and philosophical aspect.....	218
Anna KYRPA. The peculiarities of postgraduate pedagogical education of English teachers while implementing the concept “New Ukrainian school”.....	224
Tetiana KOLECHYNTSEVA. Practical problems on physics as means of education efficiency improvement among maritime higher school students.....	231
Anatoly KONOKH, Andriy KONOKH. Organizational and pedagogical conditions of formation of professional competence of future specialists of physical culture in the field of ecological.....	238
Tetiana KOROL. Developing test tasks to assess the components of prospective philologists’ translation competence.....	243
Tamara KOROSTIYANETS, Katerina NIEDIALKOVA. Increasing motivation for studying mathematics by secondary school applicants.....	249
Mykhailo KOROTKIKH, Danylo SAMOYLENKO, Mykola FLORKO. Prospects for the use of interactive pedagogical technologies in the system of professional education of future officers.....	258
Tetiana KRAVTSOVA. Content and structure of tutor’s competence of future pedagogue.....	264
Oksana KRAVCHENKO. Pedagogical conditions of formation of the future education media literature in modern higher education institutions: the education of the problem.....	270
Andrey KRYZHANOVSKY. Use of social networks in educational process of higher educational institutions.....	276
Alla KULICHENKO. Terminological toolkit for studying the concepts of “innovation” and “innovative activity”.....	282
Angelika KURCHATOVA. Interaction as a necessary condition for the formation of a behavioral component in junior schoolchildren.....	288
Halyna LEMKO. Ethnography as a means of personality education.....	294
Svitlana LYTVYNOVA. Learning digital web-quests organization using cloud services and augmented reality technology.....	299
Bohdan LUTSENKO. Pedagogical conditions for formation of leadership qualities in future officer-commanders of the National guard of Ukraine.....	305
Darina LYUTA. Structure, criteria and readiness level of future tourism specialists for professional activities in the field of social tourism.....	310

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ НАУК:**

**Міжвузівський збірник наукових праць молодих
вчених Дрогобицького державного педагогічного університету
імені Івана Франка**

**HUMANITIES SCIENCE
CURRENT ISSUES:**

**Interuniversity collection of Drohobych
Ivan Franko State Pedagogical University
Young Scientists Research Papers**

**ВИПУСК 31. ТОМ 3
ISSUE 31. VOLUME 3**

Редактори-упорядники
Микола Пантюк
Андрій Душиний
Іван Зимомря

Здано до набору 29.07.2020 р. Підписано до друку 30.08.2020 р.
Гарнітура Times New Roman. Формат 64x90/8.

Друк офсетний. Папір офсетний.

Ум. друк. арк. 37,2. Зам. № 0920/245. Наклад 300 прим.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 2509 від 30.05.2006 р.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»
65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1
Телефони: +38 (048) 709 38 69,
+38 (095) 934-48-28, +38 (097) 723-06-08
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 6424 від 04.10.2018 р.